

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
КАФЕДРА ОНКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ РАДІОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОНКОЛОГІЯ

Спеціальність: 7.12010001 «Лікувальна справа»,
7.12010002 «Педіатрія»,
7.12010003 «Медико-профілактична справа»

Факультет медичний, V курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
онкології
Протокол № 4
Від 24 березня 2016 р.

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 62
Від 08 квітня 2016 р.

Завідувач кафедри онкології і
медичної радіології
проф. Т.Г. Фейш

Голова профільної методичної
комісії з хірургічних дисциплін
проф. В.П. Андрощенко

2016

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
З науково-педагогічної роботи
ЛНМУ імені Данила Галицького
Проф. М.Р. Гжегоцький

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ДИСЦИПЛІНИ

ОНКОЛОГІЯ

Для студентів вищих медичних закладів
III-IV рівнів акредитації
за спеціальністю: 7.12010005 «Стоматологія»

Лекції – 4 годин

Практичні заняття – 16 годин

Самостійна робота – 10 годин

Затверджено
На методичній нараді кафедри
«14» травня 2016 р.
Протокол № 8
Завідувач кафедри
_____ проф. Т.Г.Фецич

Затверджено
на методичній комісії з хірургічних дисциплін
«19» червня 2016 р.
Протокол №
Голова
_____ проф. В.П. Андрющенко

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма «Онкологія» для спеціальності 7.12010005 «**Стоматологія**» складена на підставі навчальної дисципліни «Онкологія» для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа», напряму підготовки «Медицина».

Програма складена у відповідності з існуючими нормативними документами:

- освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) та освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 за №239 «Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напряму підготовки 110101 «Медицина»;

- експериментальним навчальним планом, розробленим на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затвердженим наказом МОЗ України від 31.01.2005 за №52 «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації України за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа»;

- рекомендаціями щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затвердженими наказом МОЗ України від 24.03.2004 за №152 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 за №492 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»;

- наказом МОЗ України від 31.01.03 за №148 «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації у системі вищої медичної та фармацевтичної освіти»;

- інструкцією про систему оцінювання навчальної діяльності студентів за умови кредитно-модульної системи організації навчального процесу (Медична освіта у світі та в Україні. Затверджено МОЗ України як навчальний посібник для викладачів, магістрів, аспірантів, студентів. Київ. Книга плюс. 2005);

- наказом МОЗ України № 281 від 17.05.2006 «Про внесення змін до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар» у вищих навчальних закладах III –IV рівня акредитації України», затвердженого наказом МОЗ України від 31.01.05 № 52.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною

системою відповідно до вимог Болонської декларації.

Згідно з експериментальним навчальним планом програма для 5 курсу, обсягом 90 годин (3 кредити), складається з 10 годин лекційних, 50 годин практичних занять та 30 годин самостійної роботи студентів – присвячених вивченню основних питань клінічної онкології, організації онкослужби, клініки та діагностики, принципів лікування найпоширеніших пухлинних захворювань (раку легень, середостіння, молочної залози, щитовидної залози, травного тракту, сечовивідних шляхів, шкіри та м'яких тканин, статевих органів, злоякісних лімфом).

Програма дисципліни складається з одного модуля, який поділяється на 3 змістових модулі.

Модуль I. Онкологія.

Змістовий модуль 1. Пухлини травного тракту.

Змістовий модуль 2. Пухлини органів дихання, молочної залози, щитовидної залози, шкіри.

Змістовий модуль 3. Пухлини статевих та сечовивідних органів.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- а) лекції;
- б) практичні заняття;
- в) самостійна робота студентів (СРС).

Тематичні плани практичних занять і СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змістових модулів.

У лекційному курсі максимально використовуються різноманітні дидактичні засоби – мультимедійні презентації, учбові кінофільми, слайди, демонстрація тематичних хворих.

Практичні заняття передбачають вивчення студентами основних питань теоретичної онкології, організації онкослужби, профілактики, клініки, діагностики, принципів лікування найпоширеніших пухлинних захворювань бронхо-легеневої системи, травного тракту, середостіння, молочної залози, щитовидної залози, сечовивідних шляхів, статевих органів, шкіри та м'яких тканин.

Практичні заняття тривалістю 2 академічні години проходять в онкологічній клініці і складаються з чотирьох структурних частин: засвоєння теоретичної частини теми; демонстрація тематичного хворого; робота студентів з відпрацювання практичних навичок під контролем викладача; вирішення ситуаційних завдань та тест-контроль засвоєння матеріалу.

Самостійна робота студентів включає роботу студентів у відділеннях стаціонару, операційної та поліклініці під контролем викладача. До самостійної роботи включено курацію хворих з написанням історії хвороби.

Поточна навчальна діяльність студента контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, проміжний контроль засвоєння змістових модулів проводиться на останньому занятті кожного модуля.

Підсумковий контроль засвоєння модуля здійснюється після його

завершення на підсумковому контрольному занятті.

**Орієнтовний структурований план підготовки студентів
з дисципліни “Онкологія”
за спеціальностями за спеціальністю: 7.12010005 «Стоматологія»**

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них:			СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього год/кредитів	Аудиторних				
		Лекції	Практичні заняття			
Всього:	30/1	4	16	10	4	
Модуль І. Онкологія Змістових модулів - 3	30/1	4	16	10		Поточний та підсумковий контроль, контроль практичних навичок.

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 годин: аудиторна робота – 66,7%; СРС – 30,3%.

2. Мета вивчення дисципліни

Мета вивчення онкології – кінцеві цілі - встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістового модуля і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни.

Кінцеві цілі дисципліни:

- визначати тактику обстеження і ведення хворого у разі підозри на злоякісну пухлину;
- інтерпретувати результати спеціальних методів дослідження;
- сформулювати попередній клінічний діагноз основних онкологічних захворювань;
- визначати тактику ведення хворих на найбільш поширені онкологічні захворювання;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці онкології;
- демонструвати володіння принципами онкологічної деонтології.

3. Зміст програми

Змістовий модуль 1. Пухлини травного тракту.

Конкретні цілі:

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих на пухлини травного тракту та аналізувати їх результати у клініці онкології;
- визначати тактику обстеження і ведення хворого у разі підозри на злоякісну пухлину травного тракту;
- інтерпретувати результати спеціальних методів дослідження (езофаго-гастроскопія, ректороманоскопія, колоноскопія, іригоскопія);
- сформулювати попередній клінічний діагноз у разі онкологічних захворювань травного тракту (рак губи, язика, стравоходу, шлунка, підшлункової залози, печінки, ободової і прямої кишки);
- визначати тактику ведення хворих на онкологічні захворювання травного тракту;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці онкології;
- демонструвати володіння принципами онкологічної деонтології.

Тема 1. Рак губи, слизової порожнини рота, язика.

Злоякісні захворювання губи, слизової порожнини рота, язика: захворюваність, основні причини, епідеміологія, передракові захворювання; клініка, методи діагностики; класифікація за стадіями та TNM; методи лікування.

Тема 2. Рак слинних залоз, додаткових пазух.

Злоякісні захворювання слинних залоз, додаткових пазух: захворюваність, основні причини, епідеміологія, передракові захворювання; клініка, методи діагностики; класифікація за стадіями та TNM; методи лікування.

Тема 3. Рак стравоходу і шлунка. Рак підшлункової залози і печінки. Рак ободової і прямої кишки.

Рак стравоходу: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування.

Рак шлунка: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання шлунка; клініка, діагностика, класифікація за стадіями та TNM; лікування

Рак підшлункової залози: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.

Рак печінки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування.

Рак ободової кишки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, лікування.

Рак прямої кишки та анального каналу: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування.

Змістовий модуль 2. Пухлини органів дихання, молочної залози, щитовидної залози, шкіри.

Конкретні цілі:

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих на пухлини

органів дихання, молочної і щитовидної залози, шкіри та аналізувати їх результати у клініці онкології;

- визначати тактику обстеження і ведення хворого у разі підозри на злоякісну пухлину органів дихання, молочної і щитовидної залози, шкіри;
- інтерпретувати результати спеціальних методів дослідження (бронхоскопія, пункційна біопсія молочної і щитовидної залози, пухлин шкіри і лімфовузлів),
- сформулювати попередній клінічний діагноз онкологічних захворювань органів дихання, молочної і щитовидної залози, шкіри;
- визначати тактику ведення хворих на онкологічні захворювання органів дихання, молочної і щитовидної залози, шкіри;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці онкології;
- демонструвати володіння принципами онкологічної деонтології.

Тема 4. Рак легені, пухлини середостіння.

Рак легені: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, та лікування.

Пухлини середостіння (тимома, лімфосаркома, тератома): захворюваність, клініка, діагностика, лікування.

Тема 5. Рак молочної залози, рак щитовидної залози.

Рак молочної залози: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування.

Рак щитовидної залози: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування

Тема 6. Рак шкіри, меланома, лімфогранульоматоз.

Рак шкіри, меланома: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування.

Лімфогранульоматоз: захворюваність, причини, клініка, діагностика, лікування.

Змістовий модуль 3. Пухлини статевих та сечовивідних органів.

Конкретні цілі:

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих на пухлини статевих та сечовивідних органів та аналізувати їх результати у клініці онкології;
- визначати тактику обстеження і ведення хворого у разі підозри на злоякісні пухлини статевих та сечовивідних органів;
- інтерпретувати результати спеціальних методів дослідження (бімануальне дослідження, цистоскопія);
- сформулювати попередній клінічний діагноз у разі онкологічних захворювань статевих та сечовивідних органів;
- визначати тактику ведення хворих на онкологічні захворювання статевих та сечовивідних органів;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці онкології.;
- демонструвати володіння принципами онкологічної деонтології.

Тема 7. Рак тіла і шийки матки, рак яєчників.

Рак тіла і шийки матки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, лікування.

Рак яєчників: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування.

Тема 8. Рак нирки, сечоводу, сечового міхура. Рак передміхурової залози.

Рак нирки, сечоводу, сечового міхура: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика та лікування.

Рак передміхурової залози: захворюваність, причини, клініка, діагностика та лікування.

**Підсумковий контроль засвоєння
Орієнтовна структура залікового кредиту**

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів	
Модуль I.				
Змістовий модуль 1. Пухлини травного тракту.				
Тема 1. Рак губи, слизової порожнини рота, рак язика.		2	1	Обстеження хворих у відділеннях стаціонару і поліклініці; робота в операційній; участь у проведенні інструментальних досліджень; курація хворих з написанням історії хвороби.
Тема 2. Рак слинних залоз та додаткових пазух		2	1	
Тема 3. Рак стравоходу, шлунка, печінки, підшлункової залози, ободової і прямої кишок.		2		
Змістовий модуль 2. Пухлини органів дихання, молочної залози, щитоподібної залози, шкіри.				

Тема 4. Рак легені, пухлини, середостіння		2	2	Обстеження хворих у відділеннях стаціонару і поліклініці; робота в операційній; участь у проведенні інструментальних досліджень; курація хворих з написанням історії хвороби.
Тема 5. Рак молочної і щитоподібної залози.		2	2	
Тема 6. Рак шкіри, меланома, лімфогранульоматоз.		2	1	
Змістовий модуль 3. Пухлини статевих та сечовивідних органів.				
Тема 7. Рак тіла, шийки матки, яєчників		2	1	Обстеження хворих у відділеннях стаціонару і поліклініці; робота в операційній; участь у проведенні інструментальних досліджень; курація хворих з написанням історії хвороби.
Тема 8. Рак нирки, сечоводу, сечового міхура, передміхурової залози.		2	1	
Усього годин: 30	4	16	10	
Кредитів ECTS – 1, аудиторна робота – 66,7%, СРС – 33,3%				

Тематичний план лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
1	<i>Принципи діагностики пухлинних захворювань.</i> Онкозахворювання, епідеміологія, основні причини раку. Онкозахворюваність, структура, облік і динаміка. Класифікація онкозахворювань, система TNM. Організація і задачі онкослужби. Протиракова боротьба, диспансеризація онкохворих. Профілактика онкозахворювань.	2

2	<i>Принципи лікування пухлинних захворювань.</i> Сучасні принципи і методи хірургічного і комбінованого лікування пухлин травного тракту, органів дихання і середостіння, молочної залози, органів сечостатевої системи:	2
Разом		4

4. Тематичний план практичних занять з онкології

№	Тема	Кількість годин
Тематичний план занять з змістового модулю 1		
1	Тема 1. Рак губи, слизової порожнини рота, рак язика.	2
2	Тема 3. Рак слинних залоз та додаткових пазух	2
3	Тема 3. Рак стравоходу, шлунка, печінки, підшлункової залози, ободової і прямої кишок.	2
Тематичний план занять з змістового модулю 2		
4	Тема 4. Рак легені, пухлини, середостіння	2
5	Тема 5. Рак молочної і щитовидної залоз.	2
6	Тема 6. Рак шкіри, меланома, лімфогранульоматоз.	2
Тематичний план занять з змістового модулю 3		
7	Тема 7. Рак тіла, шийки матки, яєчників	2
8	Тема 8. Рак нирки, сечоводу, сечового міхура, передміхурової залози.	2
Разом		16

5. Види самостійної роботи студентів (СРС) та її контроль

Самостійна позааудиторна робота студентів передуює їх самостійній роботі на практичних заняттях і передбачає їх підготовку до практичних занять, керовану за допомогою методичних вказівок, а також включає курацію хворих з написанням історії хвороби та підготовку до підсумкового контролю засвоєння модуля.

№	Тема	Кількість годин
	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання методів фізикального та інструментального обстеження хворого:	
1	Тема 1. Рак губи, слизової порожнини рота: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація периферичних лімфатичних вузлів.	1
2	Тема 2. Рак слинних залоз та додаткових пазух: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація периферичних лімфатичних вузлів.	1
3	Тема 2. Рак стравоходу і шлунка, печінки і підшлункової залози, ободової і прямої кишок : збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація периферичних лімфатичних вузлів, поверхнева та глибока пальпація органів черевної порожнини, виявлення наявності вільної рідини у черевній порожнині, методика езофагогастроскопії, проведення зонду в шлунок.	1
4	Тема 3. Рак легені, пухлини середостіння: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація грудної клітки та регіонарних лімфовузлів, аускультация та перкусія легень для виявлення порушень бронхіальної прохідності та наявності вільної рідини у плевральній порожнині; методика бронхоскопії і плевральної пункції.	2
5	Тема 4. Рак молочної і щитовидної залози: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація молочної і щитовидної залози та регіонарних лімфовузлів; пункційна аспіраційна біопсія пухлин молочної і щитовидної залози.	2
6	Тема 5. Рак шкіри, меланома, лімфогранульоматоз: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація	1

	регіонарних лімфовузлів, узяття зскоблення з пухлини	
7	Тема 6. Рак тіла, шийки матки, яєчників: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, пальпація регіонарних лімфовузлів, бімануальне дослідження. Рак нирки, сечоводу, сечового міхура: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, бімануальне дослідження, узяття змиву зі статевого органа, методика цистоскопії.	1
8	Тема 7. Рак нирки, сечоводу, сечового міхура, передміхурової залози: збір скарг, анамнезу; загальний огляд хворого, бімануальне дослідження, узяття змиву зі статевого органа, методика цистоскопії.	1
Разом		10

6. Перелік питань для підсумкового модульного контролю

Модуль І. Онкологія

7. Форми контролю.

Початковий контроль здійснюється на першому практичному занятті шляхом використання тестового контролю базисної підготовки студентів.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, на яких проводиться оцінка знань теоретичного та практичного матеріалу у формі:

- індивідуального усного опитування за теоретичними питаннями, які включені до методичних розробок з відповідних тем;
- тестових завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- вміння розпізнавати конкретні нозологічні форми онкозахворювань;
- оформлення протоколів історій хвороб.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ох бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Перелік контрольних запитань є в методичних вказівках студентам до практичних занять. У заняття підсумкового контролю включаються також

питання з лекційного курсу та тем, які виносяться на самостійну роботу.

До задачі підсумкових занять та складання комісійного іспиту допускаються студенти, які повністю відвідали аудиторні заняття (практичні заняття та лекції) з дисципліни, передбачені навчальною програмою.

Критерії оцінювання знань і вмінь

Оцінка з дисципліни включає в себе оцінювання теоретичних знань та практичних навиків студента, а також враховується результат написання передекзаменаційного тестового контролю та середній атестаційний бал.

Оцінка **“відмінно”** виставляється, коли студент глибоко і досконало засвоїв теоретичний матеріал, може визначити етіологію, патогенез, клінічні особливості і варіанти захворювання у конкретних хворих, проводить обґрунтування діагнозу, здійснює диференційну діагностику, складає детальний план лікування та реабілітації конкретного хворого (з урахуванням віку, супутніх захворювань), вміє надати невідкладну допомогу, має глибокі знання з принципів діагностики та лікування, самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на всі запитання з проявом вміння діагностувати конкретні нозологічні форми, розв'язав ситуаційні задачі.

Оцінка **“добре”** виставляється, коли студент який добре засвоїв теоретичний матеріал з усіх розділів програми, зріло орієнтується в матеріалі, має добру практичну підготовку, достатньо володіє знаннями з принципів діагностики та лікування, але допускає окремі не принципово важливі неточності у відповідях та при вирішенні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка **“задовільно”** виставляється студенту, коли він знає фактичний матеріал у повному об'ємі програми курсу, проте затрудняється самостійно і систематично викладати відповіді, примушуючи викладача пропонувати йому навідні запитання.

Оцінка **“незадовільно”** виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне незнання запитань і погано орієнтується в основному матеріалі курсу гістології, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$\frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Таблиця 1.

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
для дисциплін, що завершуються заліком**

4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200
4,97	199
4,95	198
4,92	197
4,9	196
4,87	195
4,85	194
4,82	193
4,8	192
4,77	191
4,75	190
4,72	189
4,7	188
4,67	187
4,65	186
4,62	185
4,6	184
4,57	183
4,52	181
4,5	180
4,47	179

4- бальна шкала	200- бальна шкала
4,45	178
4,42	177
4,4	176
4,37	175
4,35	174
4,32	173
4,3	172
4,27	171
4,24	170
4,22	169
4,19	168
4,17	167
4,14	166
4,12	165
4,09	164
4,07	163
4,04	162
4,02	161
3,99	160
3,97	159
3,94	158

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3,92	157
3,89	156
3,87	155
3,84	154
3,82	153
3,79	152
3,77	151
3,74	150
3,72	149
3,7	148
3,67	147
3,65	146
3,62	145
3,57	143
3,55	142
3,52	141
3,5	140
3,47	139
3,45	138
3,42	137
3,4	136

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3,37	135
3,35	134
3,32	133
3,3	132
3,27	131
3,25	130
3,22	129
3,2	128
3,17	127
3,15	126
3,12	125
3,1	124
3,07	123
3,02	121
3	120
Менше 3	Недос- татньо

Підсумковий контроль Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю. В окремих випадках з метою покращення результатів оцінювання рекомендується написання *«Контрольної роботи»*. Перевірка рівня набутих навиків (**Самостійна робота**) оцінюється в процесі перевірки знань.

Студент повинен знати:

- загальні питання організації онкологічної допомоги дорослому і дитячому населенню;
- епідеміологію онкологічних захворювань;

- етіологію пухлин, морфологічні прояви передпухлинних процесів, морфологічну класифікацію пухлин, механізми канцерогенезу на рівні клітини, органа, організму;
- загальні і спеціальні методи дослідження в онкології, показання і протипоказання до застосування ендоскопічних, рентгенологічних, радіоізотопних та інших методів, роль і значення біопсії в онкології;
- клінічну симптоматику, макро- і мікроскопічну характеристику доброякісних і злоякісних пухлин основних локалізацій, їх діагностику і принципи лікування;
- показання і протипоказання до хірургічного лікування;
- показання і протипоказання до медикаментозного лікування;
- показання і протипоказання до променевої терапії;
- питання експертизи непрацездатності;
- організацію реабілітації онкологічних хворих;
- організацію диспансерного нагляду за хворими; методи масового скринінгу для виявлення раку; форми і методи санітарно-просвітньої роботи серед населення.

Повинен уміти:

- отримати інформацію про захворювання, виявити загальні і специфічні прикмети ураження, оцінити важкість стану хворого;
- інтерпретувати дані спеціальних методів дослідження (лабораторних, рентгенологічних, ультразвукових, радіоізотопних, дерматоскопії);
- провести диференціальну діагностику пухлин основних локалізацій, обґрунтувати клінічний діагноз;
- обґрунтувати схему, план і тактику лікування хворих, показання і протипоказання до операції, променевого та медикаментозного лікування;
- проводити необхідні реабілітаційні заходи;
- проводити санітарно-просвітню роботу серед населення.

Повинен володіти наступними маніпуляціями:

- методикою пальпації молочних залоз;
- методикою пальпації щитоподібної залози;
- методикою пальпації периферичних лімфатичних вузлів;
- методикою пальцевого обстеження прямої кишки;
- виготовленням мазків-відбитків пухлин для цитологічного дослідження;

6. Перелік питань для підсумкового модульного контролю

Модуль I. Онкологія

Змістовий модуль 1. Загальна та теоретична онкологія

1. Визначення злоякісної пухлини.
2. Апоптоз.
3. Епідеміологія раку.
4. Статистика раку. Інтенсивні та екстенсивні показники.
5. Ініціатори, промотори та модифікатори пухлинного росту.
6. Хімічні канцерогени.
7. Фізичні канцерогени.
8. Біологічні канцерогени.
9. Трансформувальні гени. Онкоген. Протоонкоген. Мітогени. «Німі» гени.
10. Поняття канцерогенезу. Процеси пошкодження і репарації.
11. Канцерогенез на рівні клітини. Фізичний та хімічний канцерогенез.
12. Вірусний канцерогенез. Досліди Рауса.
13. Зворотна транскриптаза.
14. Інфекційні та пухлинні віруси. Клітинні протоонкогени як регулятори проліферації та диференціації.
15. Функції онкобілків.
16. Фактори росту.
17. Роль автокринної секреції в життєдіяльності пухлинних клітин.
18. Білки – вартові генома. Туморосупресорні гени.
19. Канцерогенез на рівні органа. Фази канцерогенезу. *Ca insitu*.
20. Канцерогенез на рівні організму.
21. Генетика раку. Гормони і рак.
22. Імунологія раку. Теорія Бернета.
23. «Специфічність» пухлинних антигенів. Пухлиноасоційовані антигени (ПАА, РЕА).
24. Роль гуморальної та клітинної ланок імунітету. Субпопуляції лімфоцитів.
25. Ангіогенез в пухлинах
26. Системний вплив пухлини на організм. Паранеоплазії.
27. Синдром ендогенної інтоксикації онкологічних хворих.
28. Принципи класифікації пухлин за стадіями.
29. Елементи клінічної морфології.
30. Клінічні форми росту.
31. Особливості обстеження хворих на рак. Рівні діагностики. Онконастороженість.
32. Спеціальні методи, що створюють зображення (рентгенологічні, МРТ, ПЕТ, УЗД).
33. Радіонуклідні дослідження.
34. Ендоскопічні методи.
35. Морфологічні дослідження – цитологічні та гістологічні.
36. Імунодіагностика.
37. Лікування онкологічних хворих – радикальне, паліативне, симптоматичне.
38. Комбіноване та комплексне лікування.
39. Принципи хірургічного лікування. Поняття анатомічної зони. Комбіновані та розширені хірургічні втручання.
40. Кріохірургія.

41. Принципи променевого лікування.
42. Види та джерела іонізуючих випромінювань. Біологічна дія іонізуючих випромінювань. Методи променевої терапії. Радіонуклідна терапія.
43. Показання та протипоказання до променевої терапії.
44. Побічна дія та ускладнення променевої терапії.
45. Фармакологічні групи протипухлинних препаратів.
46. Принципи хіміотерапії. Монохіміотерапія та поліхіміотерапія. Цикловий інтермітивний та курсовий способи проведення. Системна та локальна хіміотерапія. Ад'ювантна та неoad'ювантна хіміотерапія.
47. Гормонозумовлені, гормонозалежні та гормоноактивні пухлини.
48. Фармакологічні групи гормональних препаратів.
49. Біотерапія раку.
50. Деонтологія в онкології.
51. Відновне лікування онкологічних хворих.
52. Принципи організації протиракової боротьби. Групи підвищеного онкологічного ризику.

Змістовий модуль 2. Пухлини травного тракту.

53. Рак губи: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, принципи класифікації, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, принципи комбінованого і комплексного лікування.
54. Рак слизової порожнини рота: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, принципи класифікації, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, принципи комбінованого і комплексного лікування.
55. Рак язика: захворюваність, причини, епідеміологія, принципи класифікації, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, принципи комбінованого і комплексного лікування.
56. Рак стравоходу: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, принципи комбінованого і комплексного лікування.
57. Стравохід Барретта: причини, клініка, діагностика, рання діагностика, диспансеризація хворих, принципи лікування.
58. Рак шлунка: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, принципи комбінованого і комплексного лікування.
59. Рання діагностика, принципи та методи скринінгу раку шлунка, диспансеризація хворих.
60. Первинна і вторинна профілактика раку стравоходу та шлунка.
61. Рак підшлункової залози: захворюваність, причини, передракові захворювання, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, загальні принципи лікування, профілактика.

62. Рак печінки: захворюваність, причини, клініка, діагностика, загальні принципи лікування.
63. Діагностика і диференціальна діагностика механічної жовтяниці, методи лікування, симптоматичні операції.
64. Рак ободової кишки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, принципи комбінованого і комплексного лікування, методи медичної реабілітації.
65. Рак прямої кишки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування, методи медичної реабілітації хворих.
66. Діагностика і диференціальна діагностика кишкової непрохідності, методи хірургічного лікування, симптоматичні операції.
67. Принципи та методи скринінгу на рак ободової і прямої кишки, диспансеризація хворих.
68. Первинна і вторинна профілактика на рак ободової і прямої кишки.

Змістовий модуль 3 Пухлини органів дихання, молочної залози, шкіри.

69. Рак легені: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування.
70. Центральний рак легені, патогенез і фази розвитку бронхообтураційного синдрому, основні клінічні прояви раку легені на ранніх стадіях, диференціальна діагностика раку легені.
71. Метастатичні пухлини легень: діагностика, диференціальна діагностика, принципи лікування.
72. Принципи та методи скринінгу на рак легені, диспансеризація хворих.
73. Первинна і вторинна профілактика раку легені.
74. Пухлини середостіння (тимома, лімфосаркома, тератома): клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, загальні принципи лікування, комбіноване і комплексне лікування.
75. Рак молочної залози: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація.
76. Принципи та методи скринінгу на рак молочної залози, диспансеризація хворих, первинна і вторинна профілактика раку молочної залози.
77. Рак шкіри: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування; первинна і вторинна профілактика.
78. Меланома: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, загальні принципи лікування; первинна і вторинна профілактика.

Змістовий модуль 4. Пухлини статевих та сечовивідних органів.

79. Рак тіла матки: захворюваність, причини, епідеміологія, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування.
80. Рак шийки матки: захворюваність, причини, епідеміологія, передракові захворювання, клініка, діагностика, рання діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, комбіноване і комплексне лікування; первинна і вторинна профілактика.
81. Рак яєчників: захворюваність, клініка, діагностика, класифікація, загальні принципи лікування: комбіноване і комплексне лікування.
82. Рак нирки: захворюваність, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, загальні принципи лікування: хірургічне лікування; комбіноване лікування.
83. Рак сечового міхура: захворюваність, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, загальні принципи лікування: хірургічне лікування; комбіноване лікування.
84. Рак передміхурової залози: захворюваність, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, класифікація, загальні принципи лікування.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білинський Б. Т. Медичні помилки в онкології. Львів: Афіша, 2013. – 324 с.
2. Вибрані лекції з клінічної онкології: навчальний посібник / Бондар Г.В., Думанський Ю. В., Антіпова С. В., Попович О. Ю. – Луганськ: ВАТ «Луганська обласна друкарня», 2009. – 560 с.
3. Онкологія: підручник. – 3-тє видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білинський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак та ін. За ред. проф. Б. Т. Білинського. – К.: Здоров'я, 2007. – 532 с.
4. Онкологія. Вибрані лекції для студентів і лікарів / За ред. В.Ф. Чехуна. – Київ: Здоров'я України, 2010. – 768 с.
5. Онкологія: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / І. Б. Щепотін та ін.; за ред. проф. І. Б. Щепотіна. - Київ : МОРІОН, 2015. – 383 с.
6. Онкологія: підручник / Г. В. Бондар, Ю. В. Думанський, О. Ю. Попович та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 544 с.
7. Онкологія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. Б. Щепотін, Ганул В. Л., Кліменко І. О. та ін.; ред. І. Б. Щепотіна. - К. : Книга плюс, 2006. – 496 с.
8. CancerMedicine – вільний доступ на www.ncbi.nih.gov (далі – EnterPubMed, далі – SearchBooks – CancerMedicine).
9. Vincent T. Devita, Jn. SamuelHellman, Steven A. Rosenberg. CANCER. PrinciplesandpracticeofOncology. 6th Edition./ CD-R/ Availableat: <http://www.lwwoncology.com/Textbook/Toc.aspx?id=11000>.